Dosarul nr. 5r-43/2024
Nr. 4-24107578-28-5r-25092024

H O T Ă R Î R E
în numele legii

04 decembrie 2024 or. Dondușeni
Judecătoria Edineț sediul Dondușeni,
în componența
președintelui ședinței de judecată, judecător Lilia Țurcan
grefierului Marina Lachii
cu participarea:
Procurorului Natalia Ciumac-Bordian
În lipsa:
Agentului constatator - Ghenadie Postovoi, citat legal despre ziua și locul ședinței de judecată
Contravenientului - Guțu Dumitru, citat legal despre ziua și locul ședinței de judecată

examinînd în ședință de judecată publică, în limba de stat, contestația depusă de procurorul în Procuratura raionului Dondușeni Anatolie Banaru, împotriva deciziei asupra cauzei contravenționale RAP 01 434 371 emise la 07.08.2024, privind atragerea lui GUȚU Dumitru la răspundere contravențională în baza art. 105 din Codul contravențional

A c o n s t a t a t :

La 24.09.2024 la Secția de Evidență și documentare procesuală din cadrul Judecătoriei Edineț sediul Dondușeni, din care face parte agentul constatator, a fost înregistrată contestația depusă de procurorul în Procuratura raionului Dondușeni Anatolie Banaru, împotriva deciziei asupra cauzei contravenționale RAP 01 434 371 emise la 07.08.2024, privind atragerea lui GUȚU Dumitru la răspundere contravențională în baza art. 105 din Codul contravențional.

În motivarea contestației procurorul Anatolie Banaru a indicat că, la 02 septembrie 2024, în baza indicației Procurorului-șef, în Procuratura raionului Dondușeni, au parvenit pentru control un șir de cauze contravenționale pe care au fost emise decizii în perioada lunii august 2024.

Urmare a controlului efectuat, a fost stabilită o cauză contravențională, decizia căreia a fost emisă prematur, fiind considerată drept una ilegală și anume cauza contravențională RAP 01 434 371.

Examinând decizia materialului vizat supra, se constată, că aceasta este una prematură, fiind emisă în rezultatul unei examinări superficiale, prin urmare este pasibilă anulării, inclusiv din următoarele considerente:

Prezenta cauză contravențională a fost inițiată la 27.02.2024, în baza înștiințării telefonice a cet. COVALI Valentin, locuitor al satului Scăieni raionul Dondușeni, înregistrate în R-2 a IP Dondușeni cu nr.20241100363 la 16.02.2024, pe faptul sustragerii de către 2 persoane necunoscute a metalului uzat din gospodăria ce aparține vecinului GUTIUM Leonid.

La data de 07.08.2024, OS al SP nr.l (or. Dondușeni) al IP Dondușeni, inspector superior POSTOVOI Ghenadie a emis decizia asupra cauzei contravenționale, prin care, lui GUȚU Dumitru, pentru comiterea faptei prevăzute de art.105 Cod contravențional, i-a fost aplicată sancțiunea sub formă de amendă în mărime de 30 u.c. (1500 lei MD).

Examinând materialele acumulate, care au stat la baza emiterii deciziei menționate, procurorul o consideră ilegală și pasibilă de a fi anulată din următoarele considerente:

Potrivit deciziei emise, la data de 16.02.2024, cet. Guțu Dumitru, a sustras metal uzat din gospodăria cet. Covali Valentin, situată în satul Scăieni raionul Dondușeni.

Contrar celor specificate în actul menționat supra, în cadrul verificării procesului contravențional RAP01 434 371 din 27.02.2024, s-a stabilit, că în primul rând fapta respectivă a fost comisă de către 2 persoane, una dintre care era GUȚU Dumitru. Astfel, făcând abstracție la declarațiile apelantului, agentul constatator, a emis decizia în cauză, pedepsind doar unul din făptuitori. Totodată, nu este clar cum a constatat ofițerul de sector, că în cazul de față a fost comisă contravenția prevăzută de art.105 Cod contravențional și nu o infracțiune, or, în materialele acumulate nu este nici o mențiune referitoare la prejudiciul cauzat, cuantumul căruia este absolut necesar pentru a califica o faptă de sustragere.

Prin urmare, se prezumă, că agentul constatator, contrar prevederilor art.443, alin.(l), lit. d), e) din Codul contravențional: nu a calificat corect fapta contravențională, nu a stabilit toate circumstanțele cauzei care au importanță pentru stabilirea faptelor și consecințelor lor juridice.

În conformitate cu prevederile art. 440, alin. (l) Cod contravențional, agentul constatator trebuia să constate fapta contravențională prin, colectarea și administrarea probelor privind existența contravenției, însă acesta s-a limitat doar la audierea apelantului, efectuarea cercetării la fața locului și întocmirea procesului- verbal cu privire la contravenție. La fel, agentul constatator, contrar prevederilor art. 425, alin. (2) din Codul contravențional, în care se menționează că în calitate de probe se admit elementele de fapt constatate prin intermediul următoarelor mijloace: procesul-verbal cu privire la contravenție, procesul-verbal

de ridicare a obiectelor și documentelor, procesul-verbal de percheziție, explicațiile persoanei în a cărei privință a fost pornit proces contravențional, depozițiile victimei, ale martorilor, înscrisurile, înregistrările audio sau video, fotografiile, corpurile delicte, obiectele și documentele ridicate, constatările tehnico-științifice și medico-legale, raportul de expertiză, nici nu a audiat persoana care se prezumă că a comis contravenția în cauză.

În acest sens, potrivit art.378 alin.(2), (3) Cod contravențional, pe parcursul procesului contravențional, părțile au dreptul să fie asistate de un apărător (avocat). în momentul pornirii procesului contravențional, autoritatea competentă să soluționeze cauza contravențională este obligată să aducă la cunoștința persoanei pasibile de răspundere contravențională dreptul ei de a fi asistată de un apărător, ceea ce de fapt nu a fost făcut, prin ce i s-a încălcat dreptul la apărare a cet. GUȚU Dumitru.

În asemenea circumstanțe, conchid că agentul constatator, la emiterea deciziei asupra cauzei contravenționale a comis încălcări procesuale, ce generează nulitatea acestui act.

Astfel, în atare situație, se impune anularea deciziei asupra cauzei contravenționale și restituirea acesteia organului de constatare, pentru efectuarea unui control suplimentar.

Totodată, e de menționat, că termenul de contestare a deciziilor ilegale pentru procuror, începe să curgă din momentul în care a aflat despre decizia respectivă.

Astfel, reieșind, din faptul, că cauza contravențională în speță a parvenit în procuratură la data de 02.09.2024, contestația se depune în termenul prevăzut de legislația în vigoare.

În ședința de judecată, procurorul în Procuratura raionului Dondușeni Natalia Ciumac-Bordian, a susținut integral contestația înaintată și a solicitat anularea deciziei asupra cauzei contravenționale RAP 01 434 371 emise la 07.08.2024, privind atragerea lui GUȚU Dumitru la răspundere contravențională în baza art. 105 din Codul contravențional, cu restituirea actelor de referință organului de constatare din cadrul IP Dondușeni, pentru efectuarea unui control suplimentar, pe motivele invocate în contestație.

Agentul constatator – Postovoi Ghenadie, în ședința de judecată nu s-a prezentat, cu toate că a fost citat legal despre ziua și locul ședinței de judecată, prin urmare, instanța a considerat posibil examinarea cauzei în lipsa agentului constatator.

Contravenientul Guțu Dumitru – în ședința de judecată nu s-a prezentat, cu toate că a fost citat legal despre ziua și locul ședinței d ejudecată, prin urmare, instanța a considerat posibil examinarea cauzei în lipsa lui.

Normele de drept aplicabile speței, respectarea termenelor de procedură.

Potrivit art.448 alin.(1) Cod contravențional, Contravenientul, victima sau reprezentantul acestora, procurorul, dacă este parte în cauza contravenţională, în cazul în care nu sînt de acord cu decizia agentului constatator sau în cazul în care aceasta a fost emisă cu încălcarea normelor procesuale stabilite de prezentul cod, sînt în drept să conteste decizia emisă asupra cauzei contravenţionale. Termenul de contestare a deciziei agentului constatator este de 15 zile de la data emiterii acesteia sau, pentru părţile care nu au fost prezente la şedinţa de examinare a cauzei contravenţionale, de la data înmînării copiei de pe decizia respectivă în condiţiile art.447/1 alin.(8).

Verificând respectarea termenului de adresare a contestației, instanţa a constat că, termenul de contestare a deciziilor ilegale pentru procuror, începe să curgă din momentul in care a aflat despre decizia respectivă.

Astfel, reieșind, din faptul, că materialul în speță a parvenit spre examinare la Procuratura Dondușeni la data de 02.09.2024, iar Contestația a fost depusă la data de 12.09.2024, instanța consideră că, contestația a fost depusă în termenul prevăzut de legislația în vigoare.

Soluţia care urmează a fi dispusă

Analizând în cumul situaţia de fapt în speţa dată, în urma audierii opiniilor participanților la proces şi examinând atât materialele acumulate și prezentate, instanţa remarcă faptul că contestația urmează a fi admisă, cu anularea deciziei asupra cauzei contravenționale RAP 01 434 371 emise la 07.08.2024, privind atragerea lui GUȚU Dumitru la răspundere contravențională în baza art. 105 din Codul contravențional, cu restituirea actelor de referință organului de constatare din cadrul IP Dondușeni, pentru efectuarea unui control suplimentar. Această concluzie este bazată pe următoarele stări de fapt şi de drept.

Circumstanțele speței.

Potrivit prevederilor art. 374 Cod contravențional procesul contravenţional este activitatea desfăşurată de autoritatea competentă, cu participarea părţilor şi a altor persoane titulare de drepturi şi de obligaţii, avînd ca scop constatarea contravenţiei, examinarea şi soluţionarea cauzei contravenţionale, constatarea cauzelor şi condiţiilor care au contribuit la săvîrşirea contravenţiei.

(21) Procesul contravenţional începe de drept din momentul sesizării sau al autosesizării agentului constatator privind săvârșirea contravenției.

În urma examinării materialului înregistrat în RAP 01 434 371 la data de 27.02.2024, instanţa de judecată constată următoarele.

Materialul RAP 01 434 371 a fost inițiat la la data de 27.02.2024, în baza înștiințării telefonice a cet. COVALI Valentin, locuitor al satului Scăieni raionul Dondușeni, pe faptul sustragerii de către 2 persoane necunoscute a metalului uzat din gospodăria ce aparține vecinului GUTIUM Leonid.

Plîngerea a fost vizată d-lui Postovoi Ghenadie, pentru examinare și luarea unei decizii în conformitate cu legislația în vigoare.

La data de 07.08.2024, OS al SP nr.l (or.Dondușeni) al IP Dondușeni, inspector superior POSTOVOI Ghenadie a emis decizia asupra cauzei contravenționale, prin care, lui GUȚU Dumitru, pentru comiterea faptei prevăzute de art.105 Cod contravențional, i-a fost aplicată sancțiunea sub formă de amendă în mărime de 30 u.c.(1500 lei MD).

Studiind materialele prezentate, instanţa determină faptul că controlul în baza art. 440 din Codul contravențional, efectuat în cadrul materialului respectiv, nu cuprinde spectrul de măsuri procesuale necesare examinării complete şi multilaterale a cazului, investigaţiile fiind insuficiente pentru a ajunge la concluziile expuse în actele contestate.

Analizând conţinutul materialului înregistrat în R-2 a IP Dondușeni cu nr.20241100363 la 16.02.2024, instanţa constată că, superficial a fost cercetată problema autorului sesizării. Din plîngerea depusă se constată că, fapta respectivă a fost comisă de către 2 persoane, una dintre care era GUȚU Dumitru. Astfel, făcând abstracție la declarațiile apelantului, agentul constatator, a emis decizia în cauză, pedepsind doar unul din făptuitori.

Totodată, nu este clar cum a constatat ofițerul de sector, că în cazul de față a fost comisă contravenția prevăzută de art. 105 Cod contravențional și nu o infracțiune, or, în materialele acumulate nu este nici o mențiune referitoare la prejudiciul cauzat, cuantumul căruia este absolut necesar pentru a califica o faptă de sustragere.

Prin urmare, neexaminarea completă a cazului dat, generează o încălcare gravă a prevederile normelor naționale și internaționale în ceea ce privește dreptul victimei la o justiție eficientă.

Conform art. 2 al Codului contravențional „Scopul legii contravenționale constă în apărarea drepturilor și libertăților legitime ale persoanei, apărarea proprietății, ordinii publice, a altor valori ocrotiie de lege, în soiuționarea cauzelor contravenționale, precum și în prevenirea săvârșirii de noi contravenții.

Potrivit prevederilor art. 374 alin. 3) Cod contravențional procesul contravenţional se desfăşoară pe principii generale de drept contravenţional, în temeiul Constituţiei, al prezentului cod, al Codului de procedură penală în cazurile expres prevăzute de prezentul cod, precum şi al normelor dreptului internaţional şi ale tratatelor internaţionale cu privire la drepturile şi libertăţile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte.

În conformitate cu prevederile art. 395 alin. 1/1) contestația împotriva deciziei în cauza contravenţională se examinează de către instanţa de judecată în a cărei rază teritorială activează autoritatea competentă sau procurorul care a emis

decizia, ori de către instanţa de la locul unde îşi are sediul autoritatea competentă, pentru cazurile prevăzute la art.394 alin.(1/1).

Analiza probelor acumulate dovedește faptul că organul de poliție s-a expus asupra spectrului general de probe acumulate, care formează concluzia despre lipsa faptului contravenției.

La fel, instanţa constată că organul de control, în baza art. 440 Cod contravențional, nu a examinat sub toate aspectele şi multilateral situația descrisă în denunț.

Prin urmare, instanţa de judecată ajunge la concluzia că, prin efectuarea unei investigații incomplete şi insuficiente, partea vătămată Covali Valentin, a fost lezat în dreptul său la un proces echitabil, care, în contextul celor indicate, generează încălcarea drepturilor garantate de art. 6 din Convenţia Europeană a Drepturilor Omului, încălcare ce constituie, în cazul dat, un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărârea adoptată.

Investigaţia trebuie, de asemenea, să fie efectivă, astfel încât să permită stabilirea faptului dacă forţa folosită de poliţie a fost sau nu justificată în circumstanţele unei cauze (Kaya v. Turkey, hotărâre din 19 februarie 1998, Reports 1998-I, § 87).

Aceasta înseamnă că autorităţile trebuie întotdeauna să depună eforturi serioase pentru a afla ce s-a întâmplat şi nu trebuie să se bazeze pe concluzii pripite sau nefondate pentru a înceta investigaţia sau să le pună la baza deciziilor lor (AssenovandOthers v. Bulgaria). Ele trebuie să întreprindă toţi paşii rezonabili şi disponibili lor pentru a asigura probe cu privire la incident, inclusiv inter alia declaraţii ale martorilor oculari şi probele medico-legale (Tanrikulu v. Turkey [GC], nr. 23763/94, ECHR 1999-IV, § 104 et seq. şi Gül v. Turkey, nr. 22676/93, § 89, 14 decembrie 2000).

Orice omisiune pe parcursul desfășurării investigației care subminează capacitatea sa de a stabili identitatea persoanelor responsabile riscă să nu corespundă acestui standard. Aplicînd analogia legii procesual penale prin prisma art. 374 alin. 3 Cod contravențional, instanța de judecată obligă agentul constatator să lichideze încălcările depistate ale drepturilor şi libertăţilor omului sau ale persoanei juridice şi, după caz, declară nulitatea actului contestat.

În concluzia celor relatate, analizând situaţia de fapt stabilită în cadrul examinării denunțului şi raportând-o la temeiurile de drept aplicabile cazului examinat, precum şi la jurisprudenţa CEDO, totalitatea circumstanţelor şi condiţiilor stabilite la soluţionarea plângerii în favoarea şi în defavoarea admiterii acesteia, în cumul cu celelalte împrejurări ale cazului, instanţa de judecată ajunge la concluzia că contestația înaintată de Procurorul în Procuratura raionului Dondușeni, Anatolie Banaru impotriva deciziei asupra cauzei contravenționale RAP 01 434 371 emise la 07.08.2024, privind atragerea lui GUȚU Dumitru la

răspundere contravențională în baza art. 105 din Codul contravențional, urmează a fi admisă, cu anularea deciziei asupra cauzei contravenționale RAP 01 434 371 din 07.08.2024, emisă în privința lui GUȚU Dumitru în baza art.105 Cod contravențional, de aplicare a sancțiunii contravenționale în mărime de 30 unități convenționale, cu restituirea sumei amenzii în caz că aceasta a fost achitată, cu restituirea actelor de referință organului de constatare din cadrul IP Dondușeni, pentru efectuarea unui control suplimentar.

În temeiul celor expuse şi conducându-se de prevederile art. 374; art. 386 alin (1) lit e); art. 395; art. 396 alin (3/1); art.448, Cod contravențional, instanţa de judecată

H O T Ă R Ă Ş T E:

Se admite, contestaţia depusă de procurorul în Procuratura raionului Dondușeni Anatolie Banaru, împotriva deciziei asupra cauzei contravenționale RAP 01 434 371 din 07.08.2024, emisă în privința lui GUȚU Dumitru în baza art.105 Cod contravențional.

Se declară nulă decizia adoptată de agentul constatator al Inspectoratului de Poliție Dondușeni Ghenadie Postovoi, asupra cauzei contravenționale RAP 01 434 371 din 07.08.2024, emisă în privința lui GUȚU Dumitru în baza art. 105 Cod contravențional, de aplicare a sancțiunii contravenționale în mărime de 30 unități convenționale, cu restituirea sumei amenzii în caz că aceasta a fost achitată.

Se restituie procesul contravențional de referință organului de constatare al IP Dondușeni, pentru efectuarea unui control suplimentar.

Copia hotărîrii se expediază Inspectoratului de Poliție Dondușeni pentru executare.

Hotărîrea poate fi atacată cu recurs la Curtea de Apel Bălţi în termen de 15 zile, prin intermediul judecătoriei Edienț sediul Dondușeni.

Preşedintele şedinţei,
judecător **Lilia Țurcan**